

KARTA PRZEDMIOTU

Kierunek: Mechanika i Budowa Maszyn		Specjalność: Systemy pomiarowe i zarządzanie jakością			
Nazwa przedmiotu: Specjalistyczne pomiary współrzędnościowe		Kod przedmiotu: 2010-MBM-2N-2S-SPW			
Rodzaj przedmiotu: specjalistyczny	Poziom studiów: II Stopień	Rok studiów: 1	Semestr: II	Tryb: Niestacjonarne	
Liczba godzin: 27 w tym: Wykład: 9 h Laboratorium: 18 h		Liczba punktów ECTS: 5			
Tytuł, imię i nazwisko: Wykład: mgr inż. Ireneusz Jan Zachwiej Ćwiczenia: mgr inż. Ireneusz Jan Zachwiej adres e-mailowy wykładowcy/wykładowców: iz@ita-polska.com.pl					
Informacje szczegółowe					
Cele przedmiotu					
C1 Nabywanie wiedzy o możliwościach wykorzystania techniki współrzędnościowej do pomiarów cech geometrycznych elementów o skomplikowanych kształtach oraz określenie parametrów opisujących stan geometryczny warstwy wierzchniej.					
C2 Wykorzystane zostaną do realizacji przedmioty zarówno maszyny współrzędnościowe klasyczne z zaawansowanym i specjalizowanym oprogramowaniem pomiarowym, maszyny specjalizowane do pomiarów kół zębatych oraz przyrządy do pomiarów odchyłek kształtu, położenia i chropowatości oraz topografii warstwy wierzchniej.					
C3 Opanować umiejętności związane z obsługą maszyn: <ul style="list-style-type: none"> • uruchomienie poszczególnych maszyn, • kalibracja głowic maszyn do dedykowanych wzorców, • budowa strategii pomiarowej w odniesieniu do rysunku konstrukcyjnego oraz badanego obiektu, • wyznaczenie układu odniesienia badanego elementu w układzie współrzędnych maszyny, • pomiar wyznaczonych cech w odniesieniu do dokumentacji konstrukcyjnej, • wyznaczenie zmierzonych cech w raporcie pomiarowym. 					
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych		<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość budowy maszyny. 2. Znajomość specyfikacji geometrii wyrobów oraz metrologii długości i kąta. 3. Znajomość podstawowych zagadnień związanych z oceną odchyłek kształtu, 4. Znajomość podstawowych zagadnień związanych z oceną nierówności powierzchni 			
Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych					
Efekty uczenia się	Po realizowaniu przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student	Odniesienie do celów przedmiotu	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu		
EU1	Przeprowadza uruchomienie maszyny oraz przygotowanie jej do pracy - pomiarów	C1	K_W01, K_W08, K_W09, K_W12		
EU2	Przeprowadza pomiary cech odchyłek kształtu i położenia w odniesieniu do dokumentacji konstrukcyjnej oraz interpretację wyników pomiarów z wykorzystaniem techniki współrzędnościowej.	C1 C2	K_W01, K_W12 K_W02, K_U14, K_U08, K_U09, K_U16, K_U23		
EU3	Przeprowadza pomiary cech odchyłek kształtu i położenia w odniesieniu do dokumentacji konstrukcyjnej oraz interpretację wyników pomiarów z wykorzystaniem specjalistycznych maszyn pomiarowych.	C1 C2 C3	K_W01, K_W12 K_W02, K_U14, K_U08, K_U09, K_U16, K_U23		
EU4	Interpretacja wyników w odniesieniu do: <ul style="list-style-type: none"> • wyników badań, • dokumentacji konstrukcyjnej Raportowanie wyników badań	C1 C2 C3	K_W01, K_W12 K_W02, K_U14, K_U08, K_U09, K_U16, K_U23		
Treści programowe					
Treści programowe	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się		
	Wykłady	9			
TP1	Współrzędnościowe pomiary odchyłek kształtu (prostoliniowość, płaskość, okrągłość, walcowość)	1	EU1 EU2 EU3		
TP2	Współrzędnościowe pomiary odchyłek położenia (prostopadłość, równoległość, współosiowość, współśrodkowość)	1	EU1 EU2 EU3		
TP3	Współrzędnościowe pomiary geometrycznych cech charakteryzujących stan warstwy wierzchniej	1	EU1 EU2		

	(falistość, chropowatość, topografia)		EU3 EU4
TP4	Współrzędnościowe pomiary cech geometrycznych warstwy wierzchniej topografia elementów osiowo symetrycznych – zjawisko Twist	1	EU1 EU2 EU3 EU4
TP5	Optyczne współrzędnościowe maszyny pomiarowe do pomiaru elementów osiowo symetrycznych	2	EU1 EU2 EU3 EU4
TP6	Hybrydowe maszyny pomiarowe (optyczno- stykowe) do wyznaczania cech geometrycznych oraz odchyłek kształtu i położenia	1	EU1 EU2 EU3 EU4
TP7	Specjalistyczne maszyny do oceny odchyłek dynamicznych kół zębatych	1	EU1 EU2 EU3 EU4
TP8	Zapoznanie z technikami oceny wad materiałowych – tomografia komputerowa.	1	EU1 EU2 EU3 EU4
Ćwiczenia		18	
TP1	Współrzędnościowe pomiary odchyłek płaskości i prostoliniowości na specjalizowanej maszynie współrzędnościowej, analiza wyników pomiarów, wykorzystywanie filtracji, generowanie raportów pomiarowych, analiza wpływu liczby punktów pomiarowych na dokładność wyznaczenia poszczególnych odchyłek kształtu	2	EU1 EU2 EU3 EU4
TP2	Współrzędnościowe pomiary odchyłek okrągłości i walcowości na specjalizowanej maszynie współrzędnościowej, wykorzystywanie filtracji wyników pomiarów surowych, generowanie raportów pomiarowych, analiza wpływu liczby punktów pomiarowych na dokładność wyznaczenia poszczególnych odchyłek kształtu	4	EU1 EU2 EU3 EU4
TP3	Pomiary współrzędnościowe cech geometrycznych opisujących geometryczny stan warstwy wierzchniej (chropowatość i topografia powierzchni) elementów o skomplikowanych kształtach	4	EU1 EU2 EU3 EU4
TP4	Pomiary odchyłek kształtu oraz położenia na specjalistycznej maszynie pomiarowej. <ul style="list-style-type: none"> • wyznaczanie strategii pomiarowej, • budowa strategii wyznaczania dopuszczalnego błędu położenia badanego obiektu, • metodyka określenia filtrów sposobu oceny odchyłek okrągłości 	4	EU1 EU2 EU3 EU4
TP5	Pomiary odchyłek kształtu i położenia w trybie CNC	2	EU1 EU2 EU3 EU4
TP6	Raport pomiarowy: <ul style="list-style-type: none"> • zakres oceny, • wyznaczanie pola tolerancji w odniesieniu do zapisów w dokumentacji konstrukcyjnej, • interpretacja wyników 	2	EU1 EU2 EU3 EU4
Narzędzia dydaktyczne:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład z elementami prezentacji multimedialnych. 2. Pogadanka. 3. Dyskusja. 4. Praca w grupach. 5. Ćwiczenia praktyczne. 			
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się			
Efekt uczenia się	Forma weryfikacji i walidacji efektów uczenia się		
	Wiedza faktograficzna	Wiedza praktyczna umiejętności praktyczne	Umiejętności kognitywne

				postawy
EU1	X	X	X	X
EU2	X	X	X	X
EU3	X	X	X	X
EU4	X	X	X	X
Kryteria oceny osiągnięcia efektów uczenia się				
F – formujące				
F1. Analizy konkretnych zagadnień. F2. Dyskusja podczas wykładów i laboratoriów. F3. Sprawdzanie umiejętności praktycznych podczas laboratoriów. F4. Korekta prowadzenia wykładów i/lub ćwiczeń.				
P – podsumowujące				
P1. Test P2. Zaliczenie na ocenę. P3. Kolokwium				
Skala ocen				
Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych			
5,0	- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
4,5	- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
4,0	- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
3,5	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami			
3,0	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami			
2,0	- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
Forma zakończenia	Egzamin. Na ocenę z laboratorium składają się oceny z przygotowania do poszczególnych zajęć laboratoryjnych (25%), umiejętność ich wykonania (25%) oraz oceny, które student uzyskuje po złożeniu sprawozdania z wykonanego ćwiczenia (50%). Zaliczenie laboratorium jest warunkiem koniecznym przystąpienia do egzaminu.			
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności				
1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim: 27 h 2. Przygotowanie się do zajęć: 63 h <p style="text-align: center;">SUMA: 90 h</p>				
Literatura				
Podstawowa:				
<ol style="list-style-type: none"> Humienny Z. i inni: „Specyfikacje geometrii wyrobów (GPS)”, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2004. Jakubiec W., Malinowski J.: „Metrologia wielkości geometrycznych”, WNT, Warszawa, 2006. Handbook of Measurement Science, Vol.1: Theoretical Fundamentals-1982, vol. 2: Practical Fundamentals-1983, Edited by P.H. Sydenham Barzykowski J. i inni., „Współczesna metrologia – zagadnienia wybrane”, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2004. Ratajczyk E., „Współrzędnościowa technika pomiarowa”, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2005. Wieczorowski M., Cellary A., Chajda J., „Przewodnik po pomiarach nierówności powierzchni czyli o chropowatości i nie tylko”, Książka wydana przez Zakład Metrologii i Systemów Pomiarowych Politechniki Poznańskiej. Pfanzagl J., „Theory of measurement”, Physical-Verlag, Würzburg-Wien 1971 Graham A. R., „An introduction to engineering measurements”, Englewood cliffs, Prentice-Hall 1975 				

Uzupełniająca:

1. S. Białas; Z Humienny; K. Kiszka Metrologia z podstawami specyfikacji geometrii wyrobów (GPS)
Warszawa 2006

Inne przydatne informacje o przedmiocie:

Brak